מיידוף הישראלי?

המשקיעים איבדו 80 מיליון שקל, עמר נמלט לצרפת

שארל אוריאל עמר הפעיל "בית השקעות" שהבטיח באופן חשוד תשואה קבועה של 5% ● חצי שנה לאחר תחקיר Markerweek שהעלה חשדות כי עמר פעל כ"מיידוף הישראלי", נחשפים גילויים חדשים: התשלומים פסקו, עמר נמלט לצרפת - ובארץ נשארו המשקיעים, רובם ממפוני גוש קטיף, שהשקיעו ואיבדו את פיצוייהם ● האם גופי הפיקוח התעלמו מהונאת פונזי שהתנהלה לאור יום?

מאת **נתי טוקר**

בעיירה אפיני שבצרפת, בחוק משפחתו, מתגורר בחודשים האחרונים שארל אוריאל עמר. שם הוא מרגיש בטוח. מדי פעם הוא יוצא לניחות קצרות ללונדון או לשווייץ, ומתארח במלונות יוקרה. בינתיים, מאות אנשים בישראל מצטערים על הרגע שבו שמעו את שמו של עמר. בשפה חלקלקה ובסיפורי אלף לילה ולילה גרם להם עמר להטיל את כל יהבם עליו, ולהזרים לו בספים בלי סוף – תוך הבטחה לתשואות חודשיות בלתי הגיוניות. ביום לא עתר מהתבטחות דבר: הכסף איננו, והמשקיעים החלו להתאבר משפטית בדי לנסות להציל את בספם.

גיליון Markerweek מ-29.1.09, בו נחשפה שיטת הפעולה של שארל עמר. לא נקטו צעדים

תחקיר Markerweek בינואר 2009 חשף את אופן ההתנהלות של עמר - חרדי בן 41, יליד צרפת שעלה לישראל לפני חמש שנים. אל משרדי חברת BHCO שבבעלותו בפתח תקוה הוא דימן מאות אנשים, אירגן להם כנסי משקיעים ושיכנע אותם כי הוא איש עסקים יחיד במינו. "רק אני יכול להעניק לכם תשואה חודשית של 5%", אמר להם עמר, והם האמינו לו וביצעו העברות כספים להשכונות הבנק של עמר בשווייץ ובישראל.

באותם ימים הבל היה נראה, על פניו, שליז ודעוע. סולם וללו מהצלחת. המשקיעים סיפרו אז בתחקיר Markerweek כי הם מקבלים בזמן ובמועד את התשלומים הקבועים, והדבו לדבר בשבחי עמר. "הוא נאון פיננסי", התבטא אחד המשקיעים. משקיע אחר סען כי עמר "יודע לנצח את השיטה". בראיון שנערך עמו סיפר עמר על עסקות שהוא סוגר בעשרות מיליוני דולרים בחצבי העולם, על כישורו העסקיים הנרחבים ועל הפוטנציאל הבלתי מוגבל של החברות שבבעלותו.

במקביל נחשפה בארה"ב פרשת ברנרד מיידוף - האיש שהונה משקיעים בארה"ב בעשרות מיליארדי דולרים. עמר עצמו ידע היטב כי יעלה חשד מיידי כי הוא "מיידוף הישראלי", ובכנסי המשקיעים הרשה לעצמו להתבדח על כך: "אני לא מביר את מיידוף. חבל. הייתי רוצה להכיר אותו".

בתחקיר Markerweek הוצגו הנורות האדומות הבוהקות ביותר: כיצד תיתכן התחייבות לתשואות של 5% בחודש? האם הרשויות מודעות לבית ההשקעות שמנהל עמר ללא רישיון? ומי ערב לבספי המשקיעים?

כיום מתברר כי התרחיש הגרוע ביותר קרה: מפברואר החלו להיעצר התשלומים של עמר למשקיעים. במארס, לאחר שעמר הבין כי עומד לצאת נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ, הוא נמלט לצרפת. כיום התאגדו המשקיעים של עמר, והם מנסים, באמצעות עורכי דין, להציל את מה שאפשר באמצעות מימוש נכסיו.

מעביר כסף מכים לכים

עד ינואר-פברואר 2009 הצליח עמר להסוות את החשדות החמורים כלפי התנהלותו. משרדי BHCO שקמו חיים - סוכני המכירות שהביאו את המשקיעים התרוצצו מפינה לפינה, והמשקיעים עמדו בתור לחדרו של עמר בדי לסגור את הסכמי ההשקעה.

אלה לא היו סתם משקיעים שהתאפיינו בתמימות יוצאת דופן. רובם המכריע של האנשים שהתפתו להאמין לעמר היו בסיטואציה פיננסית לא פשוטה כלל. הם פונו מיישובי גוש קטיף ב-2005, ונותרו ללא קורת גג משלהם וללא מקור לפרנסה. "היתה לי אפשרות או לאכול את הקרן או לחיות מהתשואות שעמר הבטיח ולהישאר עם הקרן, וקיבלתי את החלטה", סיפר אחד המשקיעים מגוש קטיף. ביום, מאות ממפוני גוש קטיף נותרו בלי בית, בלי מקור פרנסה ובלי כספי הפיצויים.

מאות המשקיעים של עמר, שהיו בטוחים כי כספם הכפיל ושילש את עצמו "על הנייר", רדצים היום את הכסף - אבל עמר לא עומד בהבטחתו. המשקיעים עצמם מספרים ל-TheMarker על סיפורים אנושיים קורעי לב: "אנחנו רעבים לפת לחם, כל הכסף שלנו מושקע אצלו", סיפר אחד המשקיעים. משקיע אחר חטף התקף לב ואושפז בבית החולים, לאחר שהעביר לעמר 600 אלף שקל - כל חסכונותיו. באחד המקרים, בת משפחתו של עמר שהאמינה בו והשקיעה אצלו כ-200 אלף שקל, ביקשה ממנו שיעביר לה 20 אלף שקל בדי לבצע ניתוח דחוף לבנה. עמר דיווח לה שביצע את ההעברה, אבל הכסף מעולם לא הגיע.

"הכל פה נסים, תאמינו לי. יש פה דברים שלא בדדך הטבע, קודים פה דברים לא מובנים", הסביר עמר בבנסי המשקיעים את הרציונל שעומד מאחורי התשואות שהוא הבטיח. גם כשהמשבר הכלכלי חבט בעוצמה בחברות הפיננסיות הגדולות בעולם עמד לא נבהל: "אני לא תלוי באף אחד. אצלי זה 'וואן מן שואו'".

הוא סיפר להם על חברת אחזקות בשווייץ, על עסקים עם מלך מרוקו בתחום המיחזור, על חברת קלינטק ישראלית, על מטבעות מטבעות בישראל, על עסקות בתחום הסחורות (קומודיטים) עם הבנק העולמי, על חברת מטוסים בשווייץ, על מסחר במט"ח, על קרקעות ברומניה - ואפילו סיפר שהקים בנק עם סניפים ברומניה וברוסיה. "תמיד רציתי שיהיה לי בנק באירופה", הוא אמר למשקיעים. "אני מעביר כסף מפה לפה", אמר והצביע על שני כיסיו.

באחד מכנסי המשקיעים שנערכו בחג החנוכה ב-2008 הקים עמר אוהל כנסים גדול. כל מי שזכה לאישור להשתתף בכנס קיבל קלסר מהודר עם הפרטים על החברות שבהן מושקעת הקבוצה. לאחר שהמשקיעים נכנסו לחדר הרצאות בכנס עמר, לבוש בחליפה וכיפה שחורה גדולה לראשו. הנוכחים באולם התייחסו אל עמר בהדרת קודש, באילו הוא עטוף בהילה וחדות של הצלחה.

עמר הוא בעל כריזמה ויכולת מילולית לא מבוטלת. הוא כלל בהרצאתו מושגים כלכליים ומימוניים, דרך כשסף מספרים ארידים על היקף הפעילות ושווי החברות שבעלותו, וקישט את דבריו במצגת מוקפדת שוזקרנה על מסך פלזמה ענק. הוא ידע להשתמש במלות ה"באזז" המקובלות בעולם ההשקעות - קלינטק, מדיטק, אנרגיה ירוקה, חממות טכנולוגיות וסטארט-אפ.

עותקים מטיוטות של המסמכי השקעה של BHCO שהגיעו לידי TheMarker מגלים כי החברה התחייבה להחזיר למשקיע את מלוא סכום ההשקעה בתוספת תשואה של 25% על בספו בתוך חמישה חודשים, והצהירה כי כל הכסף מבוטח וכי עמר עצמו ערב אישית להחזר הלוואת הקרן וחדיבית. "ההסכם נעשה על פי היתר עסקה", קובע אחד מסעיפי החוזה, כדי לשכנע את המקפידים על איסור ריבית שהכל נעשה בהלכה.

למעשה, עמר ניהל חברת השקעות קטנה - בלי שהיה לו רישיון לייעוץ או לניהול השקעות, ובלי לקבל אישורים מאף רשות או רגולטור.

משקיע אחד של עמר חטף התקף לב ואושפז בבית החולים, לאחר שהעביר לעמר את כל חסכונותיו

מיידוף הישראלי?

שאול אלשולר (מימין) באיחוד מבוגשות בית המשקיעים בנוגעות שערך (עמוס מנשה ותחרית)

עו"ד אמיר אלששולר, בדו"ח למשקיעים: "עמר מסרב לספק נתונים ומתנהל באופן המעורר תהיות קשות באשר לנכונות הצהרותיו כלפיכם"

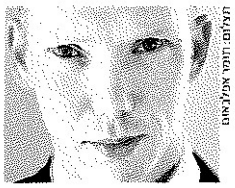
מאיר עמר

מסחרי ומשפטי - ומתנהל באופן המעורר תהיות קשות באשר לנכונות הצהרותיו כלפיכם".

המאזן השנתי מעולם לא הוגש

בשלב מסוים היתה סיבה לאופטימיות: עמר סיפר לעורכי הדין של המשקיעים כי הוא הצליח לגייס איש עסקים מחו"ל שירכוש 5% ממניות BHCO ברופ תמורת 5 מיליון לישי"ם. כלומר, שהשווי של החברה הוא בלתי נתפש: 100 מיליון לישי"ם. בדו"ח של עורכי הדין של המשקיעים נכתב כי "צד ג' הוא גורם שנכנס לתמונה והביע נכונות לשלם את הסכומים בשל היכרותו עם עמר, ומתוך הכרה בפועלו".

ואולם מתברר כי הכל היה תרגיל למשיכת זמן. "מרובר באמירות בעלמא שאין מאחוריהן דבר אלא הטעיה נוספת של המשקיעים", נכתב בדו"ח למשקיעים. "לוח הזמנים נפרץ מספר פעמים מבלי שהלה העביר את הסכומים שעליהם התחייב, והתחייבויותיו והבטחותיו כאילו 'הגה הכסף עובר' התגלו כאמירות שוא".

לאט לאט הבינו המשקיעים שעמר יעשה הכל כדי להתחמק מהחזרת כספם. אנשים שעמדו עמו בקשר בימים האחרונים לא נוחלים במלים כדי להגדיר אותו. "על עמר נאמר שהוא אדם שמשקר רק כשהשפתיים שלו נעות", אומר אחד מהם.

השלב הבא בניסיונות להחזיר את המשקיעים הוא איתור, תפיסה ומימוש הנכסים שאותם טען עמר שהחזיק בישראל. עורכי הדין של המשקיעים דיווחו כי עמר מחזיק, באמצעות BHCO ישראל, בכ-23 חברות. לפי אתר החברה, החברה מחזיקה בתחום הקלינסק בשרה ארוכה של חברות: בוטאנוקאם, ארקוליין, אקוילייד, גנוסמארט, עין גיבתן, וואטום, ביו פיגמנט והירדו פרוטקט. בתחום המדיטק יש לה אחזקות בסיטראמד, פרטיבארט, סופרמון, ריניטל קוסמטיקס, ברייטפיל, מדיסנס וואל סי קלאב. עמר הוא גם הבעלים של החממה הטכנולוגית גרנות. בכנסי המשקיעים טען עמר כי "שווי חברת האחזקות בתחום הקלינסק הוערך על ידי משרד רואי חשבון ב-140 מיליון דולר. חשבנו שהשווי יגיע לפחות ל-200-210 מיליון דולר בגלל האובר הזמנות שכבר נמצאות על השולחן".

גם התנהלות של עמר בנוגע לחברות אלה מעלה סימני שאלה רבים. "נמסרה לנו אינפורמציה לפיה מעולם לא הוגש מאזן שנתי של BHCO ישראל לרשויות המס בישראל - דבר תמוה לכשעצמו", כותבים עורכי הדין למשקיעים. הם סבורים כי אפשר לממש מהחברות כסף, בעיקר מהחברות אינקיו (שמשקיעה בסטארט אפים בשלב ההתחלתי) וגרית (בתחום המכשירים הפיננסיים) שבבעלות עמר, "אך במקביל מסתובבות שמועות על נושים אחרים שמנסים למשוך את הנכסים האלה לעצמם".

לפי נתוני רשם החברות, נגד BHCO הוגשו בחודשים האחרונים תביעות על ידי סוכנות הנסיעות איסתא ישראל ועל ידי חברת פלאפון, וחשבון הבנק של החברה הוגבל במארס השנה. לא ברור בשלב זה מה באמת הערך של החברות שעמר השקיע בהן. צבי רוזן, לשעבר בכיר בטבע שניהל את תחום הסטארטאפים תחת עמר וכיהן בדירקטוריון בכמה חברות, אומר כי היקף ההשקעה של BHCO בתחום זה היה 5 מיליון דולר בלבד, והאחזקות שלה היו 10%-30% מכל חברה. לדבריו, "לפני שמונה חודשים הופסק המימון של החברות, ואין ספק כי מאז השווי שלהן ירד באופן משמעותי. החברות נפגעו מאופן ההתנהלות של BHCO". בכירים נוספים בחברות טוענים כי עמר לא הזרים את כספי המימון כפי שהתחייב, ופיתוח המוצרים ושיווקם נעצר.

דוט מספר כי לא היה לו קשר לגיוס המשקיעים של עמר. "אני עסקתי בעיקר בניהול הוצאות של הכסף. לא הייתי מעורב בהחלטה על סוגי ההשקעה ולא היה לי מושג מה המקור של הכסף. בזמנו התרשמתי ממנו מאוד לחיוב, וביום אפשר לדבין לבד מה רעתי עליו".

"יפתח שמו וזכרו"

השאלה המרכזית בעת היא היכן נמצאים כל כספי המשקיעים, ואם אפשר יהיה להוציא אותם באמצעים משפטיים. עורכי הדין המייצגים את המשקיעים מתבוננים להתחיל בקרוב בהליכים משפטיים כדי להשתלט על נכסיו של עמר ולנסות להשיב ככל הניתן את כספי המשקיעים.

ואולם ספק אם אפשר יהיה למצוא את הכסף. "הרבה אנשים נהנו מהכספים שזרמו בחברות", מספר בכיר שהיה מקורב להנהלת החברה. אחד השמות המוזכרים בהקשר זה הוא אדם שמגדיר את עצמו "ראש ישיבת מקובלים", שמתגורר ביישוב חרדי. לפי טענות של אנשים המעורבים בתחום, אותו "רב" היה שותף עם עמר בעסקיו ושילשל לכיסו סכומי כסף גדולים. שמו של הרב גם נקשר למשפחת פשע ידועה בישראל, שלפי הטענות אף היתה מעורבת בהשפעה על עמר כדי להזרים לו את הכספים.

כשוזכרנו את השם "שאול אוריאל עמר" בפני הרב הוא מיד קילל "יימח שמו וזכרו". לאחר מכן סיפר כי "הכרתי לו אנשים, תלמידים שלי, בכל מיני עסקים שלו. עזרתי לו בתקופה קשה שלא היה לו מה לאכול. הייתי משלם בשבילו בסופר. ציפיתי שאחרי זה הוא יחזיר לי, אבל הוא זרק אותי לכלבים. הוא לא העביר לי כספים ובוודאי שלא היו איומים מצד אף אחד. אני התייאשתי מהכספים שהוא חייב לי".

שם אחר שהיה מעורב בניהול החברה הוא אמיר אטינגר, שלפי טענות של בכירים לשעבר בחברה היה שותף עם עמר בעסקיו. אטינגר שימש בעבר מנכ"ל ובעלים של חברת שיא־רם, העוסקת בניהול תיקי ני"ע, והוא הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בסיוע להדצת מניות, ונידון לארבעה חודשי עבודות שירות, שנת מאסר על תנאי וקנס של 30 אלף שקל.

אטינגר אמר בתגובה: "לא הייתי שותף של עמר ולא עסקתי בפעילות מול המשקיעים. ניסיתי לפתח עם עמר תחום אחר, וזה לא הצלית. אין לי מושג מה קורה עם עמר, אני רק יודע שהוא לא בישראל כבר כמה חודשים". עם זאת, גורמים רבים בחברה טוענים כי חלקו של אטינגר בפרשה היה גדול הרבה יותר.

אף שנמלט לחו"ל, עמר ממשיך גם בימים אלה לנסות לשכנע את המשקיעים כי ישיב להם את כספם, בניסיון בנראה למנוע מהם לפעול באמצעים משפטיים. הוא יצר קשר באמצעות הטלפון והדואר האלקטרוני עם כמה מראשי המשקיעים וניסה לשכנע אותם כי המצב נמצא תחת שליטה ואין להם סיבה לחשוש. אבל ספק גדול אם נותר עוד מישהו שמאמין לו.

איפה היו כולם?

"שאול אוריאל עמר לא היה לבד. למעמנו, לא היתה אפ־שרות לקיים כזו אופרציה על ידי אדם אחד בלבד. אין ספק כי עמר התעטף בבנים ובאנשים נוספים שסייעו, או עצמו את עיניהם, לפעילותו של עמר", כך אומר עו"ד אמיר אלששולר, דמייצג את המשקיעים של עמר עם עו"ד ארנון ניצלמר.

בדי לקיים מערכת כזו יש צורך ברוחאי חשבון, עורכי דין וצוותי מנהלים - שכיום לא ברור מה היה חלקם בפעולות החשודות של עמר. "אחריותם של אותם גורמים לעניין אובדן כספי המשקיעים צריכה עדיין להתברר", אומר אלשולר.

ואולם השאלות הקשות יותר הן כלפי המוסדות הרשמיים, בהם הבנקים שבאמצעותם התגלגלו לפי עורכי הדין המייצגים את המשקיעים מחזור רים של מאות מיליוני שקלים לחשבונות בישראל ובחו"ל, ולא שמו לב לגודלה האדומות. במקרה זה גם לא נשמע קולם של הגופים הרגולטוריים במ־דינה - כמו מס הכנסה, הרשות לאיסור הלבנת הון ובעיקר של רשות ניירות ערך, שאמורה לפקח על ניהול ההשקעות בישראל כדי שייעשה על פי חוק ורק באמצעות בעלי רישיון.

דובר משרד המשפטים מסר בשם הרשות לאיסור הלבנת הון: "הרשות לאיסור הלבנת הון היגה רשות מדיעיגית ואינה מוסרת, בכלל, מידע על חקירות שהיא מנהלת, ואין בכך כדי לאשר או להכחיש את האמור בשאלה". מרשות המסים נמ־סר: "על פי חוק רשות המסים אינה מוסרת מידע לגבי נישומים ספציפיים והטיפול בהם". מרשות ני"ע נמסר כי אינה נהגת להגיב בנושאים כאלה.

וחי עוקנין

במגדלי אקירוב! בבנין A! 167 מ"ר! תכנון ועיצוב יוקרתי מודרני! צפון/מערב - פתוח לים! $1,750,000

במגדלי אקירוב! בבנין A! 210 מ"ר! תכנון ועיצוב יוקרתי מודרני! קומה גבוהה - פתוח לים!

במגדלי אקירוב! פנטהאוס בקומה גבוהה! 340 מ"ר! 64 מ"ר מרפסות! צפון/מערב - פתוח לים!

במגדלי אקירוב! 400 מ"ר בקומה גבוהה! תכנון ועיצוב יוקרתי מודרני! 24 מ"ר מרפסות! פתוח לים!

Rozio REAL ESTATE
בנים ים גבל אביב
www.rozio-estate.co.il tel: 03-5103680